

Informācija medijiem: 23.01.2014

LUA: Prasību liberalizācija jaunajā Ugunsdrošības noteikumu projektā radīs draudus iedzīvotāju drošībai

Spēkā esošie MK noteikumi Nr. 82 – „Ugunsdrošības noteikumi” (UN) darbojas no 2004. gada 17. februāra. Ar MK Rīkojumu Nr. 409 ir nolemts veikt tajos izmaiņas. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) sagatavotais projekts aizvadītajā gadā tika izsludināts publiski apspriešanai Iekšlietu ministrijas Interneta mājas lapā. Ir beidzies apspriešanas termiņš, dienestam ir iesniegta virkne priekšlikumu, iebildumu un komentāru, bet galīgās versijas izstrādāšanu ir aizkavējuši Zolitūdes traģēdijas notikumi, kuri Latvijas Ugunsdzēsības asociācijai (LUA) atsedz daudzus trūkumus un nepilnības iedzīvotāju drošības nodrošināšanā.

Latvijas Ugunsdzēsības asociācija (LUA) aktīvi piedalījās jauno UN projekta izstrādē, vairākkārt iesniedzot VUGD savu viedokli par plānotajām izmaiņām. LUA atbalsta VUGD vadības uzstādījumu izveidot jaunu ugunsdrošības pamatdokumentu atbilstoši šodienas prasībām un nākotnes redzējumam. Tajā pašā laikā LUA uzskata, ka, piedāvātajam projektam ir virkne trūkumu. Tas ir apjomīgs kā vienots dokuments, jo ietver sevī gan kopējas, vispārīgas, gan specifiskas prasības dažādām darbības sfērām un objektiem, kas būtiski apgrūtinās dokumenta izmantošanu. Ja noteikumi sastāvētu no vairākiem atsevišķiem dokumentiem, atsevišķas to sadaļas būtu iespējams paplašināt, izveidojot konkrētākas un lietotājam saprotamākas. Tad UN prasības būtu skaidrāk izteiktas un viennozīmīgi definētas.

Par piedāvāto projektu LUA veidojas iesaistīts, ka atsevišķi tajā iekļautie noteikumi saistībā ar ugunsdrošības prasību kontroli un uzraudzību vēl līdz galam nav izstrādāti un ir nepieciešams to papildus tiesiskais regulējums.

Pie būtiskākajām izmaiņām UN projektā, minams sekojošais:

- 1) Ugunsdrošības jomā vairs netiek atsevišķi nodalītas prasības fiziskām un juridiskām personām. Noteikumu projektā ietverta prasība no 2015. gada 1. janvāra dzīvojamās telpas nodrošināt ar autonomiem ugunsgrēka detektoriem, jo 85% gadījumu ugunsgrēki izceļas dzīvojamās telpās. Noteikumu projekts paredz jaunu kārtību ugunsdzēsības aparātu skaita noteikšanai telpās. Par pamatu tiek piedāvāts izmantot aprēķina mērvienību (piem., telpu platību), kura jānodrošina ar konkrētu (minimālo) ugunsdzēsības aparātu dzēstspēju, bet ne konkrētu aparātu skaitu, kā patlaban. LUA uzskata, ka tas varētu uzlabot izmantojamo aparātu kvalitāti, bet tajā pašā laikā būtiski samazinās to skaitu salīdzinājumā ar esošo kārtību, atsevišķos gadījumos pat līdz 75%.
- 2) Jaunajā UN projektā tiek atļauta ugunsdzēsības aparātu kopējās dzēstspējas (tas ir aparātu skaita) samazināšana pat līdz 50%, ja telpās ir ierīkota ugunsdzēsības sistēma un iekšējās ugunsdzēsības ūdensvada krāni. Vienlaicīgi jaunais projekts atceļ esošo prasību pēc regulārām ugunsdzēsības krānu, aprīkojuma un sūkņu pārbaudēm, ko jāuzskata par nepārdomātu un neargumentētu rīcību, jo LUA praksē bieži ir konstatēta šī ugunsdzēsības inventāra neatbilstība darba stāvoklim.

- 3) No 2017. gada tiek paredzēts jauns regulējums ugunsdzēsības aparātu tehniskās apkopes veikšanai. Tiek piedāvāts, ka periodā starp profesionāli veiktajām ugunsdzēsības aparāta tehniskajām apkopēm, ugunsdzēsības aparāta īpašnieks reizi gadā pats drīkst izdarīt vizuālu ugunsdzēsības aparāta pārbaudi. Apzinoties, ka joprojām daudzos objektos ugunsdzēsības aparāta īpašnieks nav gatavs pareizi veikt ugunsdzēsības aparātu pārbaudes, palielinās risks, ka ugunsdzēsības aparāti nepieciešamības gadījumā nestrādās.
- 4) Jaunajā noteikumu projektā ir svītrotas prasības saistībā ar būvkonstrukciju atkārtotu pretuguns apstrādi, kaut arī pēdējā laika ugunsnelaimes, tajā skaitā Prezidenta pils ugunsgrēks 2013. gada vasarā, uzskatāmi apliecina šādu pasākumu nepieciešamību. LUA uzskata, ka jaunajos noteikumos būtu ne tikai jāsauglabā, bet tajos būtu pat papildus jāiestrādā prasības attiecībā uz būvkonstrukciju regulāru pretuguns apstrādi un iespējamo apstrādes pārbaudes mehānismu, it īpaši to attiecinot uz ekspluatācijā esošajām vecajām ēkām.
- 5) Kā būtisks trūkums jaunajā ugunsdrošības noteikumu projektā jāatzīmē, ka tajā nav iestrādātas konkrētas prasības saistībā ar ugunsdrošības risku izvērtēšanu. Projektā vienkāršotā veidā bez jebkādas metodikas ir nosaukti tikai 3 nosacījumi, kuri nosaka nepieļaujama riska iestāšanos.
- 6) Ministru kabineta noteikumu „Ugunsdrošības noteikumi” projekta sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā - anotācijā norādīts, ka administratīvā sloga mazināšanas ietvaros Noteikumu projekts vairs nepieprasa objekta vadītājus noformēt vai uzglabāt 20 dažāda veida dokumentus, tajā skaitā rīcības plānu ugunsgrēka gadījumam, ugunsaizsardzības sistēmu ekspluatācijas instrukciju, aktu par neautomātiskās ugunsdzēsības sistēmas pārbaudi, dokumentu, kas apliecina ugunsgrēka izziņošanas sistēmas iedarbināšanas kārtību, telpu, ēku un inženierbūvju sarakstu, kurās ugunsbīstamos darbus veic atbilstoši ugunsbīstamo darbu veikšanas prasībām sprādzienbīstamā vidē u.c. LUA uzskata, ka atsevišķu šo formalitāšu vienkāršošana pieļaujama tikai tad, ja praksē būtu ieviesta vai tuvākā laikā būtu paredzēts izstrādāt mehānismu, kas paredzētu kompensējošus pasākumus esošo prasību atcelšanai, jo sabiedrība, kā arī objektu un iestāžu vadība nav pietiekami apmācīta vai sagatavota patstāvīgai, pareizai rīcībai bīstamās vai nestandarta situācijās. Veicot patlaban paredzētās izmaiņas, tiks būtiski samazinātas esošās kontroles un uzraudzības iespējas.

Rezumējot izklāstīto, var izdarīt secinājumus, ka piedāvātais Ugunsdrošības noteikumu projekts, salīdzinājumā ar esošajiem noteikumiem, aktualizē konkrētas ugunsdrošības prasības un pieskaņo tās šodienas situācijai, bet tajā pašā laikā nepamatoti liberalizē esošo kārtību, pamatojot to ar vajadzību pēc administratīvā sloga mazināšanas. Uzskatām, ka esošajā situācijā, kad Zolitūdes traģēdijas kontekstā izgaismojas nepilnības gan būvniecībā, gan ēku un citu objektu uzraudzībā, gan iedzīvotāju drošības nodrošināšanā, nav pieļaujams, ka kopumā Ugunsdrošības noteikumu prasības tiek mazinātas. LUA uzskata, ka uz pašreizējo brīdi piedāvātais jaunais Ugunsdrošības noteikumu projekts ir jāpārskata un jāpārstrādā.

Vairāk informācijas:

Ilgvars Cēris
Biedrības „Latvijas ugunsdzēsības asociācija”
Valdes priekšsēdētājs
Tel.: 29414689
E-pasts: lua@ugunsdzesiba.lv
www.ugunsdzesiba.lv